

A Pécsi Ítéltábla Pécsen, a 2017. évi október hó 31. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta az alábbi

### **végzést:**

A másodfokú bíróság az emberölés büntette miatt **vádlott** ellen indult büntetőügyben a Zalaegerszegi Törvényszék 3.B.7/2017/20. számú ítéletét helybenhagyja azzal, hogy az elsőfokú ítélet meghozatalára 2017. június 8. napján került sor.

A kiszabott szabadságvesztés tartamába a 2017. június 8. napjától előzetes fogvatartásban töltött időt továbbmenően beszámítja.

Kötelezi a vádlottat a másodfokú eljárásban felmerült 17.380 (tizenhétezer-háromszáznyolcvan) forint bünygyi költség megfizetésére az állam részére.

### **Indokolás**

A Zalaegerszegi Törvényszék a fenti ítéletében vádlottbüntetőjogi felelősségét a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban: Btk.) 160.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés b) és j) pontjai szerint minősülő emberölés büntetében állapította meg. Ezért életfogytig tartó szabadságvesztésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát fegyházban, míg a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját 27 évben határozta meg. A szabadságvesztés végrehajtásába beszámította a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt. A vádlottal szemben 90.000 forint erejéig vagyonekobzást alkalmazott. Elrendelte továbbá a Zalaegerszegi Járásbíróság 17.B.114/2014/8. számú és a Zalaegerszegi Törvényszék Bf.439/2014/4. számú ítéletével kiszabott 2 évi szabadságvesztés végrehajtását. Emellett rendelkezett az ügyben lefoglalt bünjelekről, továbbá az eljárás során felmerült bünnygyi költség viseléséről is.

A törvényszék ítélete ellen a vádlott és védője eltérő minősítés és a büntetés enyhítése végett fellebbezett.

A Pécsi Fellebbviteli Főügyészszség átiratában, valamint a nyilvános ülésen jelen lévő képviselője útján a védelmi fellebbezéseket alaptalannak tartva az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására tett indítványt.

A vádlott és védője a nyilvános ülésen a perorvoslati nyilatkozatával egyezően szólalt fel.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság jogorvoslattal megtámadott ítéletét a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (továbbiakban: Be.) 348.§ (1) bekezdése alapján az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül. Ennek során arra az álláspontra helyezkedett, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás megalapozott, az mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól, iratellenes megállapítást, vagy téves ténybeli következtetést nem tartalmaz.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a büntető eljárásjogi szabályok megtartásával, a tényállás megnyugtató felderítéséhez szükséges mértékben folytatta le; ennek során a feltárt és mérlegelési körébe vont bizonyítékokat külön-külön, illetve együttesen is a logika szabályainak megfelelően értékelte. Ez utóbbi tevékenységével kapcsolatban a másodfokú bíróság – figyelemmel a jogorvoslati kérelmek tartalmára – mindössze az alábbiak kiemelését tartotta szükségesnek.

A védő perbeszédében a tényállásnak azon részeit támadta, amelyek az emberölés minősítő körülményeire vonatkoznak. Álláspontja szerint e vonatkozásban több ponton helytelen az elsőfokú ítélet. Mindenekelőtt nem tisztázta azt, hogy a vádlott hol vette magához az elkövetés eszközét. Kizártnak tartotta továbbá a védő azt is, hogy a sértett aludt volna a bántalmazásakor, s ekként a tényállásban rögzített cselekmények sorrendje is másképp alakult. Vitatta az igazságügyi orvosszakértői véleményben – szerinte – egyoldalú értékeléssel megállapított álláspontot is. Sérelmezte továbbá azt, hogy az elkövetés helyszínén rögzített, és a vádlotttól különböző lábbelinyommal és DNS-profillal sem a kriminalisztikai szakértők, sem a bíróság nem foglalkozott. Véleménye szerint e nyomok további vizsgálatát nem lehetett volna mellőzni, hiszen ezek arra utalnak, hogy a vádlotton kívül esetleg más személy is kutatót az elkövetés helyszínén a sértett vagyontárgyai után, illetve a sértett halála után más is járhatott az ingatlanban. Ezzel szoros összefüggésben pedig nem lehetett megállapítani azt sem, hogy az elsőfokú bíróság mire alapozta a sértett vagyonában bekövetkezett értékcsökkenés összegének megállapítását.

A másodfokú bíróság nem értett egyet a védői állásponttal. A vádlott vitán felül azért ment be a sértett családi házába, és ott azért kutatót értékek után, hogy *pénzt* szerezzen. Ez következik egyrészt a vádlott és a volt élettársa között az interneten lezajlott beszélgetések tartalmából is. Emellett a helyszíni szemle során végzett vizsgálatok és a hozzátartozók tanúvallomásai alapján is azt lehetett megállapítani, hogy a sértett által lakott ingatlanban nem találtak készpénzt. A sértett számára kézbesített nyugdíjból és a kiadásokat precízen rögzítő feljegyzéseiből pontos számítást lehetett végezni arra vonatkozóan, hogy mekkora összegű készpénznek kellett volna a birtokában lennie; ennek hiánya kizárólag a vádlott cselekményére volt visszavezethető.

Ugyancsak az anyagi haszonszerzési motívumot támasztotta alá, hogy a vádlott az elkövetést után a jövedelméhez képest feltűnően nagy mértékben kezdett költekezni. Így feltöltötte a mobiltelefon-egyenlegét, .....re utazott és onnan hazahozta .....re a volt élettársát, illetve annak gyermekét, utazásaihoz a tömegközlekedési eszközökön túl taxit is igénybe vett, valamint az elkövetés után rövid idővel .....re ment szórakozni. E költségek mértéke azonban jóval meghaladta a családtagjai vallomásából is megállapíthatóan nála lévő anyagi eszközök mértékét. Mindezek alapján logikusan volt levonható az a következtetés, hogy a megnövekedett költségei fedezetéül szolgáló pénzt kizárólag a sértett sérelmére elkövetett bűncselekmény útján szerezhetette.

Életszerűtlennek tartotta a másodfokú bíróság a vádlottnak azt a védekezését is, miszerint a sértett nem aludt az őt ért vádlotti bántalmazáskor. Ezt cáfolja ugyanis az igazságügyi orvosszakértői véleményen túl a helyszíni szemléről készült fényképfelvételek tartalma is. Az orvosszakértői vélemény ugyan nem zárta ki kategorikusan azt, hogy a sértett ülő vagy álló helyzetben is lehetett az

őt ért támadás idején. Legvalószínűbbnek azt véleményezték, hogy a sértettet fekvő helyzetben érték a halálát okozó ütések. Az aggálytalan szakvéleményt támasztották alá a helyszíni szemle lefolytatása során készült fényképfelvételek, amiken a sértett olyan fekvő pozíciót foglalt el, amely kifejezetten az alvó emberre jellemző. Eszerint kizárható volt az is, hogy a sértett a bántalmazást követően helyezkedett volna el abban a helyzetben, amelyben később a maradványaira rátaláltak.

Mindezekből azonban a cselekmény sorrendjére is következtetést lehetett levonni; a vádlott először az ölési cselekményt vitte véghez, majd azt követően kutatott a sértett értékei után. Ezt messzemenően alátámasztja a nyomozati iratok 343. oldalán található 2 darab fényképfelvétel, amelyből az elkövetés eszközének helyzetét lehetett azonosítani. A vascsővet az ölési cselekmény véghezvitelét követően a vádlott a fotelnek támasztotta, majd arra a kutatás eredményeként előpakolt takarót ráhelyezte, és csak ezt követően került az elkövetés eszközére és az azt részben fedő takaróra az a vegyi anyag, illetve kávé, amellyel a vádlott a nyomainak eltüntetésére törekedett. A fentebb részletezett okokból ekként kizárólag az a következtetés volt logikusan levonható, hogy a vádlott először a sértettet bántalmazta, majd ezt követően kutatott a sértett értékei után, és ennek befejeztével a nyomait igyekezett eltüntetni.

Mindezeket pedig alátámasztotta a sértett szomszédjának részben a sértetti ingatlan felé irányított kültéri kamerájának felvétele is, amelyből megállapítható volt, hogy a vádlott több mint egy órát tartózkodott a sértetti ingatlanban. Ekként viszont az a védelmi érvelés is teljes mértékben kizárható, hogy a vádlotthoz köthető DNS-en kívüli DNS-profil, illetőleg más idegen lábnyom feltalálásának köze lett volna a sértett sérelmére elkövetett bűncselekmény megvalósításához. Ebből fakadóan pedig a bizonyítás felvételére sem volt szükség, ezért a másodfokú bíróság a vádlott és a védő erre vonatkozó bizonyítási indítványát is alaptalannak találta, ezért azt elutasította.

Nem lehetett elfogadni ezeken felül a vádlottnak azt az állítását sem, hogy a házat lakatlannak hitte. Ezt egyrészt cáfolja az a körülmény, hogy a szüleinek háza a közelben található. A vádlott a környéken nőtt fel, és közös életüket is ott kezdték az élettársával. Emellett a helyszíni szemle során készített fényképfelvételekből az volt megállapítható, hogy a ház körüli kert gondozott, amely arra utalt, hogy az ingatlanban állandó jelleggel tartózkodik valaki. A lakás belső rendje egy külső szemlélő számára is azonnal nyilvánvalóvá tette, hogy lakott. Emiatt abbeli nyilatkozata, hogy ne lett volna tisztában azzal, hogy a házban ki lakik, cáfolhatónak bizonyult.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság megalapozottan állapította meg a tényállást, amely a Be.351.§ (1) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

-----

Az irányadó tényállásból az elsőfokú bíróság helyesen következtetett a vádlott büntetőjogi felelősségére.

A cselekmény jogi minősítése körében a védő – az emberölés minősítő körülményeinek sérelmezése mellett – azt indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a vádlott cselekményét a Btk.164.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (8) bekezdés II. fordulata szerint minősülő halált okozó testi sértés büntetnének, valamint a Btk.370.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (3) bekezdése szerint minősülő lopás büntetnének minősítse.

Az elsőfokú bíróság azonban a védelmi állásponttal szemben helyesen minősítette a vádlott cselekményét. Ennek kapcsán mindenekelőtt abban kellett állást foglalni, hogy a vádlott élet és testi

épség elleni cselekménye miként értékelendő.

A 3/2013. Büntető jogegységi határozat I. pontja foglalkozik az emberölésnek az élet és testi épség elleni egyéb bűncselekményektől való elhatárolásának kérdéseivel. A gyakorlatban – és így jelen ügy kapcsán is – az emberölés büntettének a halált okozó testi sértés büntettétől való elhatárolása okozhat nehézséget. Minthogy az említett bűncselekmények mindegyike szándékos elkövetési magatartással valósul meg, elhatárolásuk kizárólag az elkövetőnek a cselekmény véghezvitele időpontjában fennálló konkrét tudattartalma alapján történhet. E vonatkozásban a bírói gyakorlat alanyi és tárgyi tényezőket hív segítségül a vádlott tényleges szándékának megállapításához.

A vádlott által használt vascsővel a sértett halántékára irányzott nagy erejű ütés alkalmas volt az emberi élet kioltására; ekként a használt eszköz jellemzőiből, a megtámadott testtájékból, valamint az ütés erejének nagyságából fakadóan a vádlott tudatának át kellett fognia a sértett halála bekövetkezésének reális lehetőségét. Mindezek alapján azonban kizárólag a Btk.160.§ (1) bekezdésében meghatározott emberölés megállapításának lehet helye. Ezzel szemben a Btk.164.§ (8) bekezdésének II. fordulatában meghatározott halált okozó testi sértés büntettének megállapítására nem kerülhet sor, mivel ez utóbbi esetben a halálos eredmény bekövetkezése vonatkozásában a vádlottat csupán gondatlanság terhelné, és szándéka csupán a sértett bántalmazására terjedt volna ki.

Ezen felül a tényállás körében kifejtettek alapján az is maradéktalanul megállapítható volt, hogy a vádlott az alvó, védekezésre képtelen sértettet bántalmazta, és szándéka már eleve a sértett vagyontárgyainak megszerzésére irányult és a házból el is vitt legalább 90.000 forintot. Mindezek alapján tehát helytállóan jutott arra a következtetésre az elsőfokú bíróság, hogy a Btk.160.§ (2) bekezdésének b) és j) pontjában rögzített minősítő körülmények is maradéktalanul megállapíthatóak a vádlott terhére.

Mindezekből a másodfokú bíróság is kizárólag az elsőfokú bírósággal azonos álláspontra helyezkedhetett; jelesül arra, hogy a vádlott által elkövetett cselekmény helyes jogi minősítése a Btk.160.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés b) és j) pontjai szerint minősülő emberölés büntette.

Következésképpen a vádlott és a védő eltérő minősítést célzó fellebbezései nem voltak megalapozottak.

-----  
A büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket az elsőfokú bíróság túlnyomórészt feltárta, és azokat a súlyuknak megfelelően is értékelte.

E körben hangsúlyozni kellett, hogy a vádlott beismerő vallomása súlytalan. A bűncselekmény elkövetését csupán akkor ismerte el, amikor a nyomozó hatóság a DNS-vizsgálat eredményét a vádlott elé tárta. Ez ellen az objektív bizonyíték ellen ugyanis már nem tudott volna másképp védekezni.

Nyomatékos súlyosító körülmény ugyanakkor az emberölés kétszeres minősülésén túl a vádlottnak a gátlástalan, az emberi életet semmibe vevő, önös és kicsinyes érdekeinek alárendelt, céltudatos magatartása. Az emberi életet a társadalom, valamint az alapvető jogi normák, így az Alaptörvény és a Btk. a legfőbb értéknek tekinti. A vádlottezt sértette a durva, embertelen cselekményével, amely így a törvény szigorának alkalmazását is indokolja.

Ezen felül súlyosító körülményként kellett értékelni – az elsőfokú bírósággal egyetértve – a hasonló cselekmények elszaporodottságát is. Az ítélőtábla illetékességi területén az utóbbi időben megfigyelhető az éjszaka, védekezésre korlátozottan képes, idős, magányos emberek sérelmére elkövetett erőszakos bűncselekmények számának jelentős növekedése, amely folytán ezen cselekmények kapcsán indokolt a törvény szigorával élni.

Ilyen bűnösségi körülmények mellett kellett a másodfokú bíróságnak állást foglalnia abban a kérdésben, hogy az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetés megfelel-e a Btk. büntetés-kiszabási elveinek, a büntetési céloknak, illetve milyen büntetés áll arányban a vádlott által elkövetett cselekmények súlyával.

A döntés meghozatalakor azt sem szabadott figyelmen kívül hagyni, hogy az elanyagiasult világban az anyagi javak megszerzésében olyan fokú gátlástalanság tapasztalható, ami felülírja az alapvető emberi értékeket, erkölcsi normákat, az emberi élet sérthetlenségét. Ez a gátlástalanság jellemezte a vádlott magatartását is, aki az eljárás során csupán hangoztatta a megbánást, de annak legcsekélyebb jelét sem mutatta.

Mindezeket mérlegre téve a másodfokú bíróság úgy látta, hogy a vádlottal szemben a törvény által kiszabható legsúlyosabb büntetés lehet alkalmas az elkövetett cselekmény következtében megbomlott társadalmi egyensúly helyreállítására és arra, hogy a vádlottat visszatartsa újabb bűncselekmény elkövetésétől, ez áll arányban a cselekmény kiemelkedő tárgyi súlyával. Ez a büntetés alkalmas arra is, hogy a társadalom felé közvetítse: a legsúlyosabb bűncselekmények elkövetőinek a törvény szigorával kell számolniuk.

Összességében tehát a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Be.371.§ (1) bekezdése alapján – helyes indokainál fogva – helybenhagyta azzal, hogy az elsőfokú ítélet meghozatalára – a törvényszék iratainak tanúsága szerint – helyesen 2017. évi június hó 8. napján került sor.

Rendelkezett a másodfokú bíróság ezen felül a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időnek az elsőfokú bíróság ügydöntő határozatának kihirdetésétől a mai napig eltelt idő beszámításáról is a Btk.92.§ (1) és (2) bekezdései alapján.

Kötelezte továbbá a vádlottat a másodfokú eljárásban a kirendelt védő díjaként felmerült bűnügyi költség megfizetésére a Be.381.§ (1) bekezdése alapján.

Pécs, 2017. október 31.

Dr. Tóth Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Hudvágner András s.k. előadó bíró, Dr. Bencze Beáta s.k. bíró

A Zalaegerszegi Törvényszék 3.B.7/2017/20. számú ítélete a Pécsi Ítélőtábla Bf.III.48/2017/6. számú végzése folytán 2017. évi október hó 31. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

. Tóth Sándor s.k.

a tanács elnöke